

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 U 041276 25 Uvp
Sarajevo, 13.02.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jahjaefendić Jasmina, kao predsjednika vijeća, Danilović Edine i Krkeljaš Milorada, kao članova vijeća, te Pita Minele kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice B.S. iz O., ul. Dž.B. br. ..., zastupane po punomoćnicima Kadrić Sabini, advokatu iz AD Sabini Kadrić iz Sarajeva iz Zeba Hajranu i Memić Eli, advokatima iz Sarajeva, protiv akta broj: 02-30-1198/22 od 14.03.2022. godine, tuženog Federalnog ministarstva zdravstva Sarajevo, u upravnoj stvari prestanka specijalizacije, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041276 22 U od 12.11.2024.godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 13.02.2025. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041276 22 U od 12.11.2024. godine se ukida i predmet vraća istom sudu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 041276 22 U od 12.11.2024.godine, odbačena je tužba tužiteljice, podnesena protiv osporenog rješenja Federalnog ministra zdravstva Sarajevo, broj: 02-30-1198/22 od 14.03.2022.godine, te je odbijen zahtjev za naknadu troškova upravnog spora. Tim osporenim rješenjem od 14.03.2022.godine je odlučeno da S.B., magistru farmacije, prestaje specijalizacija iz medicinske biohemije odobrena rješenjem tog ministarstva broj: 06-34-5006/14 od 06.08.2014.godine (tačka 1.), a tačkom 2. je van snage stavljeno rješenje tog ministarstva broj: 06-34-5006/14 od 06.08.2014.godine.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužiteljica pobija navedeno rješenje prvostepenog suda, zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku. Između ostalog, u zahtjevu navodi da sud pogrešno zaključuje da akt koji se osporava nije upravni akt, te se poziva na odredbe člana 1., 4. i 8. Zakona o upravnim sporovima i člana 23. stav 2. Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika. Predlaže da se zahtjev uvaži, a pobijano rješenje preinači na način da se tužba uvaži i osporeno rješenje poništi, ili da se zahtjev uvaži, pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno rješavanje.

Tuženi je u odgovor na zahtjev predložio da se isti odbije.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 9/05) ispitao zakonitost pobijanog rješenja u granicama

zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema stanju spisa u predmetu i obrazloženju pobijanog rješenja, proizilazi da je rješenjem federalnog ministra zdravstva broj: 06-34-5006/14 od 06.08.2014.godine tužiteljici kao djelatniku DZ Odžak, odobrena specijalizacija iz medicinske biohemije, s tim što specijalistički staž počinje 30.10.2014.godine, traje 36 mjeseci po utvrđenom programu, koji će tužiteljica obaviti iz pojedinih grana medicine u odgovarajućim zdravstvenim ustanovama odnosno fakultetima zdravstvenog usmjerenja, a iznos troškova navedene specijalizacije će se utvrditi naknadno rješenjem federalnog ministra. Na osnovu tog rješenja tužiteljica je sa Domom zdravlja Odžak zaključila Ugovor o specijalizaciji prema kojem će tužiteljica obaviti specijalizaciju u zadanom roku od 36 mjeseci, počev od 30.10.2014.godine. Dana 14.03.2022.godine tuženi je rješavajući po zahtjevu DZ Odžak, donio osporeno rješenje kojim tužiteljici prestaje specijalizacija u skladu sa odredbom člana 23. stav 2. Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, a iz razloga što tužiteljica nije izvršavala obaveze iz programa specijalizacije. Tužiteljica je dana 20.04.2022.godine podnijela tužbu protiv osporenog rješenja, pa je Kantonalni sud u Sarajevu donio pobijano rješenje kojim je tužbu odbacio, a cijeneći da osporeno rješenje nema svojstvo upravnog akta, jer je isto doneseno primjenom odredbi Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, kojim je predmetno pravo na specijalizaciju regulisano kao pravo iz radnog odnosa, te proizilazi da tuženi nije rješavao upravnim aktima, već u postupku propisanom navedenim propisima koji regulišu pravo iz radnog odnosa.

Međutim, ovakvo pravno stanovište prvostepenog suda nije pravilno, pa se navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje u tom pogledu ukazuju osnovanim.

Prema odredbi člana 8. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 9/05), upravni spor se može voditi samo protiv upravnog akta (stav 1.), a upravni akt, u smislu tog zakona, jeste akt kojim nadležni organ iz člana 4. tog zakona, rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica u nekoj upravnoj stvari. Prema tome, da bi jedan akt imao svojstvo upravnog akta, mora sadržavati sva propisana obilježja u pogledu donosioca, autoritativnosti i pojedinačnosti, te konkretnosti i pravnog dejstva, odnosno da se tim aktom i rješava o izvjesnom pravu ili obavezi pojedinca ili pravnog lica i da, neposrednom primjenom propisa, mora biti donesen u upravnom postupku u nekoj upravnoj stvari.

Po ocjeni ovoga suda, prvostepeni je sud pogrešno zaključio da se u konkretnom slučaju radi o pravu iz radnog odnosa.

Naime, odredbom člana 154. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Službene novine Federacije BiH broj: 46/10 i 75/13) je propisano da se specijalizacija može odobriti zdravstvenom radniku i zdravstvenom saradniku koji imaju izdato odobrenje za samostalan rad te koji su u radnom odnosu u zdravstvenoj ustanovi koja dodjeljuje specijalizaciju ili imaju privatnu praksu ili rade kod zdravstvenog radnika visoke stručne spreme privatne prakse koji dodjeljuje specijalizaciju i imaju najmanje godinu dana radnog iskustva u struci nakon položenog stručnog ispita (stav 1.).

Zdravstvenom radniku iz stava 1. ovog člana koji nisu u radnom odnosu u zdravstvenoj ustanovi niti imaju privatnu praksu, odnosno ne rade kod zdravstvenog radnika

visoke stručne spremlje privatne prakse, federalni ministar može odobriti specijalizaciju za potrebe nadležnog ministarstva zdravstva, državnog odnosno Federalnog ministarstva ili organa državne ili federalne uprave, fakulteta zdravstvenog usmjerenja, pravnih lica koja obavljaju naučno-istraživačku djelatnost, pravnih lica koja obavljaju proizvodnju i promet lijekova i medicinskih sredstava, zavoda zdravstvenog osiguranja (stav 2.).

Odobrenje za specijalizaciju, odnosno subspecijalizaciju daje federalni ministar na osnovu godišnjeg plana potrebnih specijalizacija i subspecijalizacija koji donosi na prijedlog kantonalnih ministarstava zdravstva (stav 3.).

Za odobrenje specijalizacije odnosno subspecijalizacije koje odobrava federalni ministar zdravstvenim radnicima i zdravstvenim saradnicima iz stava 2. ovog člana nije potrebno utvrđivanje godišnjeg plana specijalizacija i subspecijalizacija (stav 4.).

Odobrenje iz stava 3. i 4. ovog člana izdaje se rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.

Odredbom člana 155. Stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti je propisano da Federalni ministar pravilnikom utvrđuje između ostalog i kriterije za prijem specijalizanata, odnosno subspecijalizanata i način obavljanja specijalizantskog, odnosno subspecijalizantskog staža.

Odredbom člana 23. stav 1. Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika (Službene novine Federacije BiH broj: 75/20 i 99/21) je propisano da specijalizacija, odnosno subspecijalizacija prestaje ako: a) specijalizantu, odnosno subspecijalizantu u toku trajanja specijalizantskog odnosno subspecijalizantskog staža, prestane radni odnos u zdravstvenoj ustanovi, kod nositelja odobrenja za privatnu praksu, na fakultetu zdravstvenog usmjerenja, u nadležnom ministarstvu zdravstva, u državnom, odnosno federalnom ministarstvu, organu državne ili federalne uprave, pravnom licu koje obavlja naučno-istraživačku djelatnost, pravnom licu koje obavlja proizvodnju i promet lijekova i medicinskih sredstava, u zavodu zdravstvenog osiguranja; b) u slučaju prestanka rada privatne prakse, odnosno zdravstvene ustanove po sili zakona za specijalizante, odnosno subspecijalizante kojima je odobrena specijalizacija, odnosno subspecijalizacija kao nositeljima odobrenja za privatnu praksu, ili specijalizantima uposlenim kod nositelja odobrenja za privatnu praksu, odnosno specijalizantima uposlenim u zdravstvenoj ustanovi koja prestaje sa radom; c) saglasno odredbi člana 21. stav (1) ovog pravilnika glavni mentor utvrdi da specijalizant, odnosno subspecijalizant ne izvršava obaveze iz programa specijalizantskog, odnosno subspecijalizantskog staža ili nema sklonosti prema specijalizaciji, odnosno subspecijalizaciji za koju se usavršava. Stavom 2. člana 23. je propisano da rješenje o prestanku specijalizacije, odnosno subspecijalizacije donosi ministar na osnovu zahtjeva zdravstvene ustanove, nositelja odobrenja za privatnu praksu, dekana fakulteta zdravstvenog usmjerenja, rukovoditelja nadležnog ministarstva zdravstva, državnog, odnosno federalnog ministarstva, organa državne ili federalne uprave, direktora pravnog lica koje obavlja naučno-istraživačku djelatnost, direktora pravnog lica koje obavlja proizvodnju i promet lijekova i medicinskih sredstava, direktora zavoda zdravstvenog osiguranja, dok je stavom 4. člana 23. propisano da ukoliko cijeni da podneseni zahtjev iz stava (2) ovog člana nije opravdan i na zakonu zasnovan, ministar donosi rješenje kojim se zahtjev odbija kao neosnovan.

Stavom 5. člana 23. je propisano da su rješenja iz st. (2) i (4) ovog člana konačna u upravnom postupku i protiv istih se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda, saglasno propisima o upravnim sporovima.

Kako je rješenjem federalnog ministra zdravstva tužiteljici prestala specijalizacija iz razloga navedenih u odredbi člana 23. stav 1. tačka c) Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, a shodno odredbi člana 23. stav 5. Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika to rješenje je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda saglasno propisima o upravnim sporovima, to je Kantonalni sud u Sarajevu nadležan za rješavanje ovog spora pokrenutog tužbom tužiteljice.

Na osnovu izloženog valjalo je na osnovu člana 46. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev uvažiti, pobijano rješenje ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno rješavanje, kako bi odlučio o tužbi tužiteljice.

Zapisničar
Pita Minela, s.r.

Predsjednik vijeća
Jahjaefendić Jasmin, s.r.